

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/132/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119210743
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119210743.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným 1./ Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. X/X, XXX XX T., 2./ E. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. X/X, XXX XX T., za účasti osobitného subjektu na strane žalovaných: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOREBITEĽOV, Šafárikovo námestie 78, Bratislava, IČO: 42 362 962, o zaplatenie 29 604,34 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1. a 2. rade s ú p o v i n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 27 341,07 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 25 850,46 eura od 07.08.2018 do 24.08.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 25 800,46 eura od 25.08.2018 do 26.09.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 25 750,46 eura od 27.09.2018 do 26.10.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 25 700,46 eura od 27.10.2018 do 22.11.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 25 650,46 eura od 23.11.2018 do 27.12.2018, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 25 600,46 eura od 28.12.2018 do 28.01.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 25 550,46 eura od 29.01.2019 do 21.02.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 25 500,46 eura od 22.02.2019 do 22.03.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 25 450,46 eura od 23.03.2019 do 24.04.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 25 400,46 eura od 25.04.2019 do zaplatenia, a to v splátkach vo výške 200 eur mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia splátky riadne a včas.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovaným v rozsahu 84,70 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 14.06.2019 domáhal voči žalovaným zaplatenia spoločne a nerozdielne sumy 29 604,34 eura spolu s 6,69 % p.a. úrokom za úver zo sumy 25 400,46 eura od 01.05.2019 do zaplatenia a 5 % p.a. úrokom z omeškania zo sumy 27 341,07 eura od 01.05.2019 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania.

2. V žalobe tvrdil, že dňa 08.07.2014 bola so žalovanými uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej poskytol žalobca žalovaným úver vo výške 27 000 eur. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami jednou sumou vo výške 185,64 eura, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 35,11 eura a 6,69 % p.a. úrok za medziúver vo výške 150,53 eura. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 06.06.2018 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň upozornil, že v prípade,

ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca dňa 06.08.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 1 149,54 eura so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 27 000 eur, čo predstavuje po započítaní 25 850,46 eura. Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje 27 927,07 eura, pričom pozostáva z istiny 25 850,46 eura, z nezaplatených 6,69 % p.a. úrokov za medziúver zo sumy 27 000 eur do 06.08.2018 spolu vo výške 1 940,61 eura a z nezaplatených poplatkov spolu 136 eur, ktoré si žalobca neuplatňuje. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti žalovaní uskutočnili vklady v celovej výške 450 eur. Žalovaná suma vo výške 29 604,34 eura vyčíslená k 30.04.2019 pozostáva z istiny 25 400,46 eura (istina 25 850,46 eura znížená o vklady vo výške 450 eur), nezaplatených úrokov za úver ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 1 940,61 eura, 6,69 % p.a. úroku za úver od 07.08.2018 do 30.04.2019 vo výške 1 254,61 eura a 5 % p.a. úroku z omeškania od 07.08.2018 do 30.04.2019 vo výške 1 008,66 eura.

3. Žalobca ako dôkazy označil: zmluvu o úvere č. 1961 1251 0 04, všeobecné podmienky stavebného sporenia pre fyzické osoby, sadzobník poplatkov, amortizačnú tabuľku, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru spolu s doručenkami, upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti spolu s doručenkami, výpis z účtu medziúveru, výpis z účtu stavebného sporenia.

4. Žalovaní žiadne prostriedky procesnej obrany nevyužili a k žalobe sa písomne nevyjadrili napriek tomu, že žaloba spolu s prílohami, poučením o procesných právach a povinnostiach ako aj výzva na vyjadrenie im boli doručené do vlastných rúk dňa 26.07.2019.

5. Uznesením č. k. 32Csp/132/2019 - 44 zo dňa 26.08.2019 súd pribral do konania občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOREBITEĽOV, ako osobitný subjekt vystupujúci na strane žalovaných, lebo žalovaný vyslovili súhlas so vstupom osobitného subjektu do konania a súd mal za to, že pripustenie vstupu osobitného subjektu do konania je v súlade s potrebou ochrany práv spotrebiteľov. Žaloba spolu s prílohami bola doručená osobitnému subjektu dňa 06.09.2019, pričom osobitný subjekt sa k doručenej žalobe nevyjadril.

6. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na 26.02.2020, ktorého sa žalobca, žalovaná v 2. rade a osobitný subjekt nezúčastnili. Žalobca ospravedlnil svoju neúčast', o odročenie pojednávania nežiadal. Pojednávania sa nezúčastnila ani žalovaná, ktorá predvolanie na pojednávanie prevzala dňa 16.12.2019, svoju neúčast' neospravedlnila. Osobitný subjekt svoju neúčast' neospravedlnil (predvolanie na pojednávanie mal súd vykázané dňom 10.01.2020 v zmysle § 112 CSP).

7. Žalovaný v 1. rade uviedol, že úver bral na dokončenie rodinného domu. Od ukončenia strednej školy bol stále zamestnaný, čiže približne 12 rokov. Potom ochorel a bol v Prvej stavebnej sporiteľni s tým, či sa nedá urobiť odklad splátok alebo zníženie splátok. Jeho zdravotný stav bol veľmi zlý, 2-krát v práci odpadol, zobrala ho sanitka. Taktiež sa mu stal vážny úraz, odrezal si prst a bol operovaný, bolo to asi v rokoch 2018-2019, mal v tom roku tiež operovaný aj žĺčník. V Prvej stavebnej sporiteľni im preukázal všetky papiere o svojom zdravotnom stave a o tom, že má doživotnú terapiu a musí sa liečiť na srdce. Má zákaz pracovať v stresovom prostredí, nemôže pracovať na zmeny. Pokiaľ pracoval, splátky riadne aj splácal. V súčasnej dobe nepoberá ani cent. Jeho manželka je na rodičovskom príspevku, ktorý bol do minulého mesiaca 267 eur, po novom tento mesiac dostali 319 eur. V spoločnej domácnosti žijú spolu s jeho matkou, ktorá je na dôchodku a tiež sa stará ešte o ich babku. Nevie, aký je jej príjem. Majú výdavky na dve maloleté deti, platia škôlku a stravu. Inkaso a za dom neplatia nič, žijú u mamy. V súčasnej dobe si vybavuje invalidný dôchodok.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými žalobcom ako sú špecifikované v bode 3 odôvodnenia ako aj odpoveďou na lustráciu v Sociálnej poisťovni týkajúcej sa žalovaných a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav veci:

9. Dňa 08.07.2014 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi uzavretá Zmluva o úvere č. 1961 1251 6 04, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným medziúver vo výške 27 000 eur s dohodnutou výškou úrokovej sadzby 6,69 % ročne, výškou mesačnej splátky úrokov z medziúveru 150,53 eura, splatnosť splátok úrokov z medziúveru: 15. deň mesiaca, počtom splátok úrokov z medziúveru do pridelenia cieľovej sumy 257. Medziúver bol poskytnutý dlžníkovi, ktorý má uzatvorenú existujúcu zmluvu o stavebnom sporení č. 1961251 6 04. Počiatočný vklad na účet tejto zmluvy je 0% CS. Výška mesačného vkladu, ktorý má dlžník realizovať je 35,11 eura, pričom splatnosť tohto vkladu je 15. deň mesiaca.

10. Podľa čl. III. zmluvy, účelom tohto úveru v súlade so zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení je modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich.

11. Podľa bodu 5.2 zmluvy, dlžník sa zaväzuje splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami jednou sumou vo výške 185,64 eura, ktorá bude konštantná počas celej doby splácania úveru. Do pridelenia cieľovej sumy predstavujú sumu vo výške 185,64 eura vklady na účet sporenia vo výške 35,11 eura a úroky z medziúveru vo výške 150,53 eura, pričom sa uspokojia v nasledovnom poradí: úroky z medziúveru a vklady. Po pridelení cieľovej sumy bude suma podľa bodu 5.2 predstavovať splátku stavebného úveru vrátane úroku vo výške 185,64 eura.

12. Podľa bodu 10.1 zmluvy veriteľ má právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti, t.j. veriteľ má právo požadovať zaplatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom a dlžník je povinný celý zostatok úveru s príslušenstvom zaplatiť aj pred dňom konečnej splatnosti úveru, v prípade ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jednej splátky stavebného úveru, resp. úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace alebo je v omeškaní s platením čo i len jedného vkladu na účet zmluvy o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

13. Listom zo dňa 06.06.2018 označeným ako „Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti“ boli žalovaní žalobcom vyzvaní, aby do 25.06.2018 uhradili dlžné splátky 861,84 eura, inak žalobca vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. Oznámenie žalovaní prevzali dňa 08.06.2018.

14. Listom zo dňa 06.08.2018 označeným ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru“ bolo žalovaným oznámené, že ku dňu 06.08.2018 nastala mimoriadna splatnosť celého úveru z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas. Dlžná suma vrátane príslušenstva predstavuje 27 927,07 eura. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bolo žalovaným doručené dňa 09.08.2018.

15. Z výpisu z účtu medziúveru vyplýva, že ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru 06.08.2018 predstavujú nezaplatené úroky 1 940,61 eura, istina 25 850,46 eura, spolu dlžná suma 27 791,07 eura. Zároveň z predmetného výpisu z účtu vyplýva, že žalovaní po vyhlásení mimoriadnej splatnosti uhradili dňa 24.08.2018 sumu 50 eur, dňa 26.09.2018 sumu 50 eur, dňa 26.10.2018 sumu 50 eur, dňa 22.11.2018 sumu 50 eur, dňa 27.12.2018 sumu 50 eur, dňa 28.01.2019 sumu 50 eur, dňa 21.02.2019 sumu 50 eur, dňa 22.03.2019 sumu 50 eur a dňa 24.04.2019 sumu 50 eur, spolu 450 eur. Nezaplatené úroky do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti sú tak 1 940,61 eura, nezaplatená istina 25 400,46 eura, nezaplatené úroky za úver a úroky z omeškania po vyhlásení mimoriadnej splatnosti 2 263,27 eura a celková dlžná suma je 29 604,34 eura.

16. Z výpisu z účtu stavebného sporenia vyplýva, že nasporená suma je 1 149,54 eura.

17. Podľa § 52 ods. 1 - 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občianskeho zákonníka“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

19. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi došlo k uzatvoreniu zmluvy o úvere, na základe ktorého žalobca poskytol žalovaným úver vo výške 27 000 eur za podmienok ako je uvedené v bode 9 -12 odôvodnenia rozsudku. Predmetnú úverovú zmluvu je nutné vzhľadom na charakter zmluvných strán považovať za zmluvu spotrebiteľskú. Žalobca je bankovým subjektom, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov. Žalovaní pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva je preto v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou. Na uvedenom závere nemení nič ani skutočnosť, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka).

20. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"). Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

21. V konaní nebolo sporné, že žalovaní porušili zmluvné podmienky a prestali úver riadne a včas splácať, čo malo za následok vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru dňa 06.08.2018 po tom ako boli žalovaní upozorení na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru.

22. Súd považoval za právne dôvodné vyhovieť žalobe v časti zostatku istiny vo výške 25 400,46 eura (dlžná istina predstavovala ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru sumu 25 850,46 eura, pričom žalovaní po vyhlásení mimoriadnej splatnosti uhradili sumu 450 eur, ktorá bola započítaná na istinu) a v časti kapitalizovaných úrokov z úveru do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 1 940,61 eura, spolu 27 341,07 eura.

23. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

24. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Na základe citovaných zákonných ustanovení súd priznal žalobcovi tiež úroky z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne zo sumy 25 850,46 eura (nesplatená istina ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru) za obdobie od 07.08.2018 (t.j. od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru) zohľadňujúc postupné splácanie úveru žalovanými (9 x 50 eur)

a od 25.04.2019 priznal žalobcovi úroky z omeškania zo sumy 25 400,46 eura až do zaplatenia.

26. Súd žalobcovi nepriznal úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 1 940,61 eura od 01.05.2019 do zaplatenia. Súd poukazuje na ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (úroky z omeškania z dojednaných úrokov, resp. z úrokov z omeškania) veriteľ nemá preto, že ani Občiansky zákonník ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Úroky z omeškania nie sú súčasťou pohľadávky, ale len jej príslušenstvom. Oneskoreným zaplatením úrokov nevzniká právo na ďalšie úroky z omeškania (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Obdo 4/1994 z 29.03.1995). Inak povedané, ani Obchodný zákonník ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky, preto žaloba bola v tejto časti ako nedôvodná zamietnutá.

27. Pokiaľ ide o nepriznanie úrokov 6,69 % ročne za obdobie po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru súd má za to, že po zosplatení úveru patria veriteľovi iba úroky z omeškania. Z ust. § 502 a § 503 Obchodného zákonníka podľa názoru súdu vyplýva, že dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti. Z uvedeného dôvodu má preto žalobca ako veriteľ právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru iba do doby dojednanej ako termín splatnosti úveru, resp. po vyhlásení

predčasnej splatnosti, do vyhlásenia tejto predčasnej splatnosti. Po tomto termíne už veriteľovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania.

28. Procesný súd pritom vychádza z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012, ktorým ústavný súd odobril názor súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998, 4Obo 143/1998). Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Ústavný súd Slovenskej republiky v citovanom uznesení konštatuje, že tento výklad považuje za ústavne akceptovateľný.

29. Súd zároveň poukazuje na závery rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015, podľa ktorého, cit: „Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil.“

30. K uvedenému súd dodáva, že pri posudzovaní pozície dlžníka, ktorý by porušením povinnosti získal výhodnejšie postavenie oproti dlžníkom, ktorí svoje záväzky plnia riadne, nakoľko sa zbavil povinnosti plniť zmluvne dohodnuté plnenie (úroky) je potrebné brať do úvahy aj následok tohto porušenia, ktorým je predčasná (mimoriadna) splatnosť celej pohľadávky. Dlžník v prípade mimoriadnej splatnosti úveru síce nemá povinnosť platiť (zmluvné) úroky, na druhej strane stráca výhodu splátok a je povinný zaplatiť celý (zvyčajne nie malý) dlh naraz a skôr, ako bolo pôvodne dojednané. Z pozície veriteľa to znamená, že síce stráca nárok na úroky, ale na druhej strane má nárok na zaplatenie celého dlhu naraz bez (zvyčajne niekoľkoročného) čakania na jeho úhradu, ako je to v prípade postupného splácania. Preto argumentácia o „zvýhodňovaní“ dlžníka neplniaceho si svoje zmluvné povinnosti nemôže obstáť. Podľa názoru súdu ani prípadná „dohoda“ o úrokoch obsiahnutá v obchodných podmienkach nemôže byť právnym základom pre priznanie úrokov po zosplatnení úveru, nakoľko je evidentné, že sa nejedná o individuálne dojednanie zmluvných podmienok a súčasne ide o úpravu v neprospech spotrebiteľa, ktorá vyvoláva hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech slabšej zmluvnej strany. Súd poukazuje tiež na závery rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co 77/2017, v zmysle ktorého niet kogentnej úpravy, podľa ktorej by bolo možné priznať úroky dohodnuté popri úrokoch z omeškania. Dohodnuté úroky za úver zákon reguluje bez časovej úpravy, a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je v neprospech spotrebiteľa a tiež vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany.

31. Súd poukazuje na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 24Co/101/2017 zo dňa 29.05.2018 a sp. zn. 3Co/41/2018 zo dňa 07.06.2018, z najnovších na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/238/2018 z 28.11.2019.

32. Z týchto dôvodov súd žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol.

33. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

34. Súd v zmysle vyššie citovaného ustanovenia rozhodol o povinnosti žalovaných uhradiť istinu s príslušenstvom v splátkach po 200 eur mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhod splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky. Pri povolení splátok vzal do úvahy predovšetkým súčasnú majetkovú situáciu žalovaných. Žalovaná v 2. rade je na materskej dovolenke a žalovaný v 1. rade je nezamestnaný a bez akéhokoľvek príjmu. Ich jediným príjmom je rodičovský príspevok od februára 2020 vo výške 319 eur (dovtedy bola výška príspevku 267 eur). Zároveň súd poukazuje na zlý zdravotný stav žalovaného v 1. rade, ktorý nepracuje zo zdravotných dôvodov a vybavuje si invalidný dôchodok. Povolenie splátok na uhradenie prisúdenej čiastky nespôsobí žalobcovi ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprimerane ani do hospodárskych pomerov žalobcu ako bankovej spoločnosti, ktorá má v predmete svojej obchodnej činnosti okrem iného zaradené aj poskytovanie úverov a ktorej pohľadávky jej dlžníci splácajú bežným spôsobom v splátkach. Súd zastáva názor, že slabšia strana, ktorou žalovaní ako spotrebitelia nesporne sú, si zaslúži ochranu, keď sa objektívne ocitli v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre nich devastujúce. Napokon súd pripomína, že ak sa žalovaní omeškajú s úhradou čo i len jednej splátky (nezaplatia ju včas alebo v plnej výške), bude dlh splatný naraz v celom rozsahu.

35. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom pomerne úspešnejší žalobca (jeho úspech predstavuje suma 27 341,07 eura), má nárok na náhradu trov konania voči prevažne neúspešnejším žalovaným v rozsahu 84,70 %. Žalobca bol úspešný v rozsahu 92,35 % a žalovaní v rozsahu 7,65 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).